

Transformatieplan

Regio Midden-Limburg West

2018 – 2020

Inleiding

Evaluatie Jeugdwet

Drie jaar na invoering van de Jeugdwet heeft er een landelijke evaluatie plaatsgevonden. Deze evaluatie toont dat met de decentralisatie van de jeugdzorg naar gemeenten per 1 januari 2015 een goede ontwikkeling van start is gegaan. De evaluatie laat tevens zien dat nog niet alle doelstellingen van het nieuwe jeugdhulpstelsel voldoende behaald zijn.

Actieprogramma Zorg voor Jeugd - transformatiefonds

Als gevolg van de evaluatie zijn landelijke actielijnen opgezet door twee ministeries, branche verenigingen en de VNG (zie *Actieprogramma Zorg voor de Jeugd*). Om de reorganisatie van het jeugdhulpstelsel een extra impuls te geven, is door de VNG en het Rijk tezamen een Transformatiefonds georganiseerd. Gemeenten komen in aanmerking voor een bijdrage uit dit fonds door een meerjarig transformatieplan op te stellen, voor ten minste de periode 2018 tot en met 2020. Het transformatieplan dient te voldoen aan enkele beoordelings- en toetsingscriteria (zie *Spelregels Transformatiefonds*).

Voor de regio Midden-Limburg West is een bedrag gereserveerd van € 193.355,- per jaar voor de duur van drie jaren (2018, 2019 en 2020). Dit geld wordt beschikbaar gesteld als het transformatieplan als voldoende is beoordeeld door het landelijke ondersteuningsteam Zorglandschap. Verantwoording van deze middelen dient te gebeuren aan de eigen drie gemeenteraden, er is dus geen verantwoording verplicht aan de landelijke overheid.

Transformatieplan Midden-Limburg West – onderdeel beleidscyclus

Voor u ligt het transformatieplan voor de regio Midden-Limburg West. Hieronder vallen de gemeenten Leudal, Nederweert en Weert.

De investeringen zoals opgenomen in dit plan zijn onderdeel van een beleidscyclus met de volgende fasen:

1. Monitoring en ambities formuleren
2. Maatschappelijke resultaten (de ambities) meetbaar maken
3. De ambities vertalen naar activiteiten (wat gaan we doen)
4. Kwaliteitseisen stellen aan de aanbieders
5. Outcome meten bij de aanbieders (welke effecten zijn behaald)
6. Verbeteren: praten over cijfers en verbeteracties uitzetten

Deze beleidscyclus is een belangrijke basis om een lerend Jeugdinstelsel in de eigen regio met partners vorm te geven. Hierbij wordt ook gekeken naar ontwikkelingen in andere regio's en zijn de eigen positieve ervaringen beschikbaar voor andere regio's.

Op dit moment is een reflectie op het Jeugdhulpstelsel en het beleid een speerpunt.

De gemeenten Midden-Limburg West hebben een opdracht gegeven aan het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) om een kwantitatieve en kwalitatieve analyse te maken van de regio. Deze analyse zal (naar verwachting) concrete aanbevelingen geven voor het beleid van de gemeenten en zal een impuls geven aan het lerend Jeugdinstelsel. Hierbij zal deze analyse ook richting geven aan de bestaande visie op de ondersteuning door de lokale teams.

Leeswijzer

In hoofdstuk 1 staan alle investeringen beschreven met tijdsplan en betrokken partners. In hoofdstuk 2 zijn drie pilotplannen opgenomen.

Gebruikte afkortingen:

CJG-ML	Het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg
GI	Gecertificeerde instellingen
NJI	Nederlands Jeugdinstituut
MLW	Midden-Limburg West

1. Stand van zaken en de investeringen

Doel	Stand van zaken en investeringen	Betrokkenen	Planning
1. Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen			
1a. Meer bekendheid geven aan het juiste loket. Daarnaast levensbrede cliëntondersteuning versterken.	<ul style="list-style-type: none"> Het is van belang om duurzaam aandacht te besteden aan bekendheid van het juiste loket. De Gemeenten gaan hierover beter communiceren via de eigen sites. Het CJG-ML (naast preventie en basishulp ook verantwoordelijk voor de toegang van de drie gemeenten) schenkt voortdurend aandacht aan hun bekendheid (hun loket) door onder andere: diverse publicaties, nieuwsberichten gericht aan de doelgroep (gebruikmakend van de vindplaatsen zoals JGZ, huisartsen, kinderopvang, onderwijs, welzijnsinstellingen), website voor ouders, website voor jeugdigen etc. Cliëntondersteuning is ingekocht en beschikbaar. Er wordt duurzaam aandacht gegeven aan de beschikbaarheid en alle aanvragen voor toegang worden standaard geïnformeerd over de mogelijkheden. 	Gemeenten CJG-ML	2018-2020
1b. Zorgen voor een betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen. Effectiviteit van lokale teams vergroten door o.a. meer specialistische hulp aan de voorkant en betere samenwerking met onder andere huisartsen, scholen, jeugdgezondheidszorg en jeugdbescherming.	<ul style="list-style-type: none"> Basis van de toegang is op orde: generalistische teams (ook medewerkers in dienst met werkervaring in de gespecialiseerde zorg). Visie op ondersteuning door lokale teams van het CJG-ML: normaliseren, werken vanuit het perspectief van het gezin, versterken van de ouders en de jeugdigen, inzet van het eigen netwerk, ondersteuning op maat. Toegang verlenen zo snel als mogelijk indien dit nodig is. Deze basishouding is gericht op een transformatie in het kader van normaliseren van ondersteuningsvragen en levert een bijdrage aan een duurzaam lerend Jeugdstelsel. De teams werken samen met alle basisvoorzieningen (kinderopvang, huisartsen, onderwijs, verenigingen, welszijnsorganisaties etc.). De samenwerking is gericht op versterking van de basisvoorzieningen, vroegtijdig gezinnen met problemen signaleren en inhoudelijke afstemming op casusniveau. Alle professionals krijgen periodiek scholing, werkbegeleiding en intervisie op het vlak van de visie op ondersteuning, veiligheidsrisico's inschatten, gebruik maken van het netwerk van gezinnen, omgaan met Vechtscheidingen en werken met drangtrajecten. Nieuwe ontwikkeling: deskundigheid van de professionals wordt op orde gehouden middels vakgroepen (financiën en armoede, GGZ, LVB, relatie- en echtscheidingsproblematiek, gehechtheid en trauma, kindermishandeling en huiselijk geweld. Het idee is om een 'lerend systeem' te ontwikkelen met 	Gemeenten CJG-ML Maatschappelijk werk	2018-2020
		CJG-ML Basisvoorzieningen	2018-2020
		CJG-ML Maatschappelijk werk	2018-2020
		CJG-ML Zorgaanbieders Gemeenten	2018-2020

	<p>medewerkers van het CJG-ML met de zorgaanbieders. Het lerend systeem zal verschillende vormen krijgen waarbij het “hogere doel” is wederzijdse duurzame deskundigheidsbevordering, weten wanneer men elkaar nodig heeft in het op-en afschalen en leren van elkaar. Waar nodig zullen de gemeenten dit faciliteren</p> <ul style="list-style-type: none"> • In de laatste jaren wordt steeds vaker genoemd dat de complexiteit van problematiek in de jeugdhulp toeneemt. De vraag is of dit feitelijk zo is, of dat het een “beleving” is als gevolg van een nieuw stelsel. Met het NJI zal bekeken worden of de huidige lopende analyse hier richting aan geeft. Afhankelijk van de uitkomsten zal overwogen worden of nader onderzoek mogelijk en nodig is. • Om de toegang te verbeteren is inzicht nodig in de stroom van verwijzers (gemeente-GI-huisartsen-Jeugdartsen en medisch specialisten). Er wordt een analyse gemaakt van de verwijsstromen van het afgelopen jaar. Hierin wordt gekeken wie verwijst naar welke vorm van Jeugdhulp. Deze analyse wordt besproken met diverse partners en waar nodig wordt (duurzaam) actie ondernomen tot verbeteringen (in het kader van een lerend systeem). • Elke huisartsenpraktijk heeft een contactpersoon bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze samenwerking verloopt wisselend. Het CJG blijft investeren in deze samenwerking. Er gaan (schriftelijke) afspraken gemaakt worden over gegevens uitwisseling, privacy, kennis jeugdhulpaanbod, terugkoppeling en bereikbaarheid vaste contactpersonen tussen gemeenten, huisartsen en het CJG. • Bestuurlijk overleg tussen gemeenten (schaal Midden-Limburg), huisartsen, Meditta en het CJG krijgt vaste structuur en heeft de volgende doelen: <ul style="list-style-type: none"> - Huidige verwijspatronen van huisartsen inzichtelijk krijgen, analyseren en mogelijk zorgpaden ontwikkelen; - In de regio verschillende pilots uitvoeren, gezamenlijk effecten monitoren; - Bepalen hoe de jeugdartsen en medisch specialisten beter te betrekken; - het overleg met huisartsen lokaal (beter) vorm te geven en de bewustwording van huisartsen vergroten o.m. door leveren van spiegel-informatie en uitleg daarover geven. • In MLW wordt een pilot georganiseerd om een CJG-medewerker te positioneren in een huisartsenpraktijk-CJG (als PHO huisarts-Jeugd). 	<p>Gemeenten Nederlands Jeugdinstituut</p> <p>Gemeenten Alle verwijzers</p> <p>Huisartsen Meditta CJG-ML</p> <p>Gemeenten CJG-ML Huisartsen Meditta</p> <p>CJG-ML Huisarts</p>	<p>2018-2020</p> <p>2018-2019</p> <p>2018-2020</p> <p>2018-2019</p> <p>2018-2019</p>
1c. Een luisterend oor (kindertelefoon)	<ul style="list-style-type: none"> • Wordt regionaal ondersteund en gecommuniceerd. De regio gaat meer bekendheid geven aan het bestaan van de kindertelefoon onder jeugdigen. 	<p>Gemeenten CJG-ML Onderwijs</p>	<p>2018-2020</p>
1d. Inzetten van mentoren voor kinderen en jongeren.	<ul style="list-style-type: none"> • Er loopt een coachingtraject “Coaching2Getter” dat zich richt op het voorkomen van voortijdig schoolverlaters door inzet van vrijwilligers. De deelnemer wordt 	<p>CJG-ML Onderwijs</p>	<p>2019-2020</p>

	<p>ondersteund op het gebied van zelfbeeld, motivatie en zelfredzaamheid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een methodiek voor het inzetten van mentoren is 'Jouw Ingebrachte Mentor' (JIM). Het Centrum voor Jeugd en Gezin is al bekend met de JIM aanpak omdat ze deelnemen aan een pilot in de regio ML Oost. Deze pilot is gericht op voorkoming uithuisplaatsing. We zullen in een pilot onderzoeken voor welke problemen deze methodiek nog meer ingezet kan worden. 	CJG-ML Zorgaanbieders	2018-2019
2. Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien.			
2a. Vragen van de lokale en regionale jeugdhulp om zich beter te ontwikkelen in preventie van onveiligheid thuis en best werkende vaardigheden om te zorgen dat nog meer kinderen thuis kunnen wonen.	<ul style="list-style-type: none"> • Er worden diverse preventie activiteiten ingezet, gericht op vroegsignalering en versterking ouders en jeugdigen (inzet per lokale gemeente verschillend), zoals: <ul style="list-style-type: none"> - Info, advies, ondersteuningsfunctie Centrum Jeugd en Gezin - "Voorzorg": begeleiding risicovwangeren 1e 18 mnd (pilotplan zie hfd 2) - Passend peuter aanbod voor elk kind - Ruime toelating kinderopvang sociaal-medische indicatie - Ouderbijeenkomsten kinderopvang/scholen - Ontlasting ouders op financieel gebied (armoedebeleid) - Diverse projecten ter ondersteuning ouders met vrijwilligers - Weerbaarheid en sociale vaardigheidstraining jongeren - Jeugd en Gezinswerker op elke school/kinderopvang beschikbaar - Coachingsproject jongeren door vrijwilligers - Pilot naschoolse opvang Lataste school. - PROPunt vrijetijdsbesteding leerlingen praktijkonderwijs - Next Level en In2yourPlace doorbraakprojecten - Kamers met Uitzicht wonen met begeleiding - Subsidie voor pleegouderraad Weert • Vanaf 1 januari 2019 gaat de nieuwe Meldcode in. Hier wordt actief op in gezet. Dit zal een nieuwe boost geven aan vroegsignalering van (vermoedens van) kindermishandeling. 	Kinderopvang en onderwijs Welzijnsinstelling JGZ/GGD CJG-ML Zorgaanbieders Gemeenten	2018-2020
		Gemeenten Alle instanties	2018-2020
2b. Opvang in pleeggezinnen ondersteunen met actieplan pleegzorg. (per regio een plan voor voldoende aanbod gezinsgerichte opvang)	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een provinciaal plan van aanpak verbetering pleegzorg. De kern van dit plan: <ul style="list-style-type: none"> - Ondersteuning pleegouders gericht op versterking pleegouders; - Communicatie over de inhoud van pleegzorg verbeteren. De afgelopen tijd is er gewerkt aan het verbeteren van de samenwerkingsafspraken tussen pleegzorgaanbieders, Gecertificeerde Instellingen en het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg. • Nieuw is de verlenging van pleegzorg na 18 jr, waar de regio uitvoering aan geeft. 	Pleegzorgaanbieders GI CJG-ML	2018-2020
		Pleegzorgaanbieders GI en CJG-ML	

	<ul style="list-style-type: none"> • Inventarisatie bestaand aanbod gezinsgerichte opvang is nodig en gaat gemaakt worden (zie 2d). 	Gemeenten	2019
2c. Regionale aanpak om overplaatsen van kinderen tot een minimum beperken.	<ul style="list-style-type: none"> • Het regionaal expertiseteam is een overleg over zeer complexe cases, waarbij aanbieders en toegangsverleners casuïstiek kunnen inbrengen. Dit overleg vindt minimaal plaats op schaal Midden-Limburg. Tijdens het overleg wordt in kaart gebracht wat een gezin/jeugdige nodig heeft, hoe dit geregeld kan worden en welke barrières er liggen. Deelnemers denken buiten de kaders en hebben een mandaat. Het expertiseteam is in ontwikkeling, de regio ML Oost heeft een start gemaakt waarbij de regio ML West aansluit. Gezamenlijk zal gezocht worden naar de meest efficiënte wijze waarop dit expertiseteam van betekenis kan zijn voor jeugdigen met complexe problematiek, inclusief het beperken van het aantal overplaatsingen. Het expertiseteam levert ook een bijdrage aan een lerend Jeugdstelsel. • Overplaatsingen per half jaar monitoren in het kader van bewustwording. Bewustwording, impact, toegang en omvang van problematiek is terugkerend agendapunt in contractgesprekken met aanbieders. 	Gemeenten Zorgaanbieders GI CJG-ML	2018-2020
		Gemeenten Zorgaanbieders CJG-ML GI	2018-2020
2d. Minder gesloten plaatsingen, verkorten duur en uitstroom bevorderen.	<ul style="list-style-type: none"> • Deze doelen zijn reeds onderdeel van contractering van jeugdzorgPlus. Er wordt op verschillende manieren gewerkt aan verminderingen van gesloten plaatsing. Zo wordt per casus kritisch gekeken naar alternatieven. De regio's Noord-Limburg en Midden-Limburg West gaan een onderzoek doen naar vraag en aanbod van alle vormen 24-uursvoorzieningen (inclusief alle gezinsvervangende zorg). Deze inventarisatie zal richting geven aan: <ul style="list-style-type: none"> - Welke transformatie noodzakelijk is bij de 24-uurs voorzieningen? - Hoe deze transformatie te realiseren. - Welke financiële vertaalslag dit vraagt. 	Gemeenten CJG-ML GI Zorgaanbieders	2018-2020
2e. Stoppen met separeren, overige tijdelijke afzondering zoveel mogelijk terugdringen.	<ul style="list-style-type: none"> • Dit is vooral de verantwoordelijkheid van de aanbieders. Er wordt overwogen om dit in de toekomst mee te nemen in de contractering. 	Zorgaanbieders	2018-2020

3. Alle kinderen de kans bieden om zich optimaal te ontwikkelen.			
3a. Realisatie van flexibele onderwijs-zorgarrangementen.	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met bestuurders van onderwijsinstellingen over inzet jeugdhulp en onderwijs. Momenteel bestaat er een goede afstemming tussen inzet onderwijs en jeugdhulp op casusniveau. We gaan onderzoeken of het zinvol is (meerwaarde heeft ten opzichte van huidige systematiek) om in de toekomst budgetten integraal in te zetten middels onderwijs- en zorgarrangementen. 	Gemeenten Samenwerkings- verbanden PO-VO CJG-ML	2019-2020
3b. Ondersteunen van ouders en kinderen/jongeren met cliëntondersteuning en deskundige onderwijszorgconsulenten.	<ul style="list-style-type: none"> Er zijn samenwerkingsafspraken met onderwijs over inzet jeugdhulp en onderwijs waarbij het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg een spilfunctie vervult. Onderwijs en het Centrum voor Jeugd en Gezin Midden-Limburg ondersteunen gezamenlijk ouders. De basis hiervan is op orde. Ontwikkeling en verdieping hiervan wordt gezamenlijk vorm gegeven. 	Gemeenten CJG-ML Samenwerkings- verbanden PO-VO	2018-2020
4. Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zelfstandig te worden.			
4a. Pleegzorg standaard verlengen naar 21 jaar.	<ul style="list-style-type: none"> De regio volgt het nieuwe (landelijke) beleid in de uitvoering waarbij goed gekeken wordt naar wat de jeugdige nodig heeft. 	Pleegzorginstellingen CJG-ML en GI	2018-2020
4b. Kwetsbare jongeren standaard begeleiden in de overgang naar volwassenheid.	<ul style="list-style-type: none"> Er is een plan van aanpak gemaakt wat betreft de meest voorkomende knelpunten in de overgang naar 18 jaar. Uitvoering van dit plan is lopend. Dit doen we door warme overdracht en begeleiding op maat voor kwetsbare kinderen. Er zijn goede afspraken gemaakt met het Centrum voor Jeugd en Gezin en Gecertificeerde Instellingen over de warme overdracht waarbij jongeren en netwerk betrokken worden. Bij binnenkomst van een casus wordt bij de gemeente breed geschakeld en gezocht naar integrale oplossingen. Het is duidelijk wie de regierol heeft in de ondersteuning van de jongeren. Een verbeterpunt is het aantal woonvoorzieningen voor deze kwetsbare jongeren. Dit wordt een speerpunt in de komende jaren. 	Gemeenten CJG-ML GI	2018-2020
4c. Versoepelen van de 'overgangen' in zorg.	<ul style="list-style-type: none"> Er is een plan van aanpak gemaakt wat betreft de overgang naar 18 jaar. Vanuit het perspectief van de gemeente zijn overgangen van zorg soepeler gaan werken en is hier meer kennis over vergaard. Wat betreft WMO lopen er gesprekken. Er dienen gesprekken gearrangeerd te worden met het CJG-ML, Maatschappelijk Werk en zorgverzekeraars. Een verbeterpunt is het vinden van een wijkverpleegkundige gefinancierd vanuit de zorgverzekering met PGB. 	Gemeenten CJG-ML Maatschappelijk Werk Zorgverzekeraars	2018-2020
4d. Verlengde jeugdhulp en leeftijdsgrens Jeugdwet.	<ul style="list-style-type: none"> Bestaande mogelijkheden van verlengde jeugdhulp worden op maat gebruikt. Dit blijven we doen. 	Gemeenten Zorgaanbieders	2018-2020

5. Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt.

<p>5a. Inkorten van de jeugdbeschermingsketen. Betere samenwerking, minder overlap en gedeelde afwegingscriteria verhogen de snelheid in de keten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is veel geïnvesteerd in de samenwerking tussen vrijwillig en gedwongen kader en het op- en vooral ook weer afschalen in de keten van gedwongen en vrijwillig. Beschermingsplein (met ouders) is gericht op noodzaak <u>opschalen</u> naar gedwongen kader. CJG, GI en RvdK wegen hier gezamenlijk de noodzaak tot opschalen af en ter plekke worden naast warme overdracht ook concrete werkafspraken gemaakt m.b.t. de casus. Ook zijn er concrete afspraken over afschalen: hiervoor is het schakeloverleg (met ouders) ingericht. Dit is gericht op afschaling van gedwongen kader naar vrijwillig bij einde maatregel of bij het bereiken van de leeftijd van 18 jaar (gespiegeld aan het beschermingsplein). Het schakeloverleg heeft nog de minst vaste vorm en is het meest "in ontwikkeling". • Gestart met traject "Meten is weten": het vergaren van zowel cijfermatig als kwalitatieve gegevens specifiek opgezet voor de keten van en naar het gedwongen kader. Moet inzicht opleveren in de schakelmomenten in de jeugdhulp-keten van vrijwillig tot en met gedwongen kader. Het traject "Meten is weten" levert ook een bijdrage aan een lerend Jeugdstelsel. • Algemeen; In het kader van de overstap van inkoop naar subsidie van JB en JR is er een inhoudelijke notitie gemaakt. Duidelijk op netvlies waar verbeterpunten liggen en zijn al bezig met aanpak verbeterpunten (invulling en uitvoering regierol door de GI, werken volgens gedachtengoed 1gezin1plan (net zoals in vrijwillig kader) en monitoring samenwerking gedwongen en vrijwillig kader). • Start pilot met MLO m.b.t. versnellen transformatie Gecertificeerde Instellingen in de uitvoering van de regierol Gecertificeerde Instellingen tijdens een maatregel en het werken volgens gedachtengoed 1Gezin1Plan (zie hfd 2 voor pilotplan) 	<p>CJG-ML GI Raad voor de Kinderbescherming Veilig Thuis Gemeenten</p> <p>CJG-ML GI Raad voor de Kinderbescherming Veilig Thuis Gemeenten</p> <p>GI Gemeenten</p> <p>Gemeenten GI</p>	<p>2018-2020</p> <p>2018-2020</p> <p>2018-2020</p> <p>2018-2020</p>
<p>5b. Samen met lokale teams situaties die onveilig zijn voor kinderen eerder en effectief te lijf gaan. Wanneer jeugdhulp nodig is, komt deze snel beschikbaar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bij onveilige situaties (in het vrijwillig kader) is de basisjeugdhulp met de "vindplaatsen" aan zet om hier richting aan te geven. De basisjeugdhulp wordt uitgevoerd door het CJG- ML. In de afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in kwaliteiten van de professional in dit vrijwillige kader middels diverse scholing, intensieve samenwerking met de gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis. In de driehoek Basisjeugdhulp – gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis zijn goed werkende werkprocessen ontwikkeld. Hierbij wordt op- en afgeschaald waar nodig. De samenwerking van deze driehoek blijft "in ontwikkeling" als onderdeel van een lerend Jeugdstelsel. 	<p>CJG-ML GI Veilig Thuis</p>	<p>2018-2020</p>
<p>5c. Ouders, jongeren en kinderen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voor de gezinnen waarvoor het relevant is, wordt dit voortdurend 	<p>CJG-ML</p>	<p>2018-2020</p>

kennen hun rechtspositie op het snijvlak van vrijwillig en gedwongen kader.	gecommuniceerd. Dit blijven we doen.	GI	
5d. Ouders en kinderen betrekken we altijd bij onze beslissingen.	<ul style="list-style-type: none"> Ouders en jeugdigen worden bij elke stap in moeilijke overgang van vrijwillig naar gedwongen kader betrokken. Ouders zijn ook altijd aanwezig bij het beschermingsplein en schakeloverleg (overleg tussen gedwongen en vrijwillig kader). Waar passend schuiven ook de jongeren zelf aan bij deze overleggen. Wellicht ten overvloede: ouders zijn eigenaar van hun dossier. 	CJG-ML GI	2018-2020
5e. Gemeenten en justitie organisaties werken samen om jeugdhulp ook in gedwongen kader tijdig in te zetten.	<ul style="list-style-type: none"> Gemeente en justitie (onder andere Raad voor Kinderbescherming) hebben periodiek inhoudelijk afstemmingsoverleg. Deze afstemmingsoverleggen bestaan al enkele jaren en zijn gericht op een soepele civiele en strafrechtelijke keten. Er zijn geen knelpunten in de samenwerking met de RvdK voor wat betreft de inzet van jeugdhulp. Daarnaast is het gebruikelijk in MLW om bij verwijzers informatie in te winnen over de behoeften aan hulpaanbod i.r.t. inkoop door gemeenten Er lopen verschillende initiatieven voor justitie en zorg om elkaar beter te leren kennen, onder andere het college straf en zorg. Het elkaar grondig leren kennen, is nog in de beginfase. Dit kan extra impuls gebruiken dat we willen vormgeven als vervolg op voornoemd college. 	Gemeenten Justitie (o.a. Raad voor de Kinderbescherming) Zorgaanbieders	2018-2020
5f. Er is altijd een jeugdbeschermer of jeugdreclasserder beschikbaar wanneer de rechter een maatregel oplegt.	<ul style="list-style-type: none"> Dit is de dagelijkse praktijk. Dit blijven we zo doen. 	GI	2018-2020

6. Investeren in vakmanschap			
6a. Opstellen en uitvoeren van een nieuw actieplan 'Vakmanschap Jeugdprofessionals'.	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijk beleid. • In de regio wordt deskundigheid van de professionals van de basishulp en de toegang op orde gehouden (zie 1b). 	CJG-ML	n.v.t.
6b. Het zorgen voor een passend en goed op praktijk aansluitend curriculum (inclusief bij- en nascholing, waaronder "training on the job") voor de huidige en nieuwe jeugdprofessionals.	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijk beleid 	n.v.t.	n.v.t.
6c. Snoeien in de regels en bureaucratie voor professionals door de uitvoering van het programma "Aanpak Regeldruk".	<ul style="list-style-type: none"> • Zie aanpak regeldruk: Onderzoeken van de mogelijkheid voor aanpassing van het verplichte cliëntervaringsonderzoek in de Jeugdwet en de Wmo 2015 in relatie tot andere cliëntonderzoeken (blz. 44). 	Gemeenten VNG Zorgaanbieders	2018-2020
6d. Een gezonde arbeidsmarkt.	<ul style="list-style-type: none"> • Landelijk beleid 	n.v.t.	n.v.t.

2. Pilotplannen

Buurtgezinnen Transformatiefonds ontwikkelvoorstel

DIT ONTWIKKELVOORSTEL PAST BIJ

Actielijn 1: Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen

Actielijn 6: Investeren in vakmanschap

DOEL

De pilot Buurtgezinnen heeft tot doel ouders weer op adem laten komen en ervoor te zorgen dat kinderen zich positief blijven ontwikkelen. De stichting die met behulp van vrijwilligers dit vormgeeft doet dat door gezinnen die overbelast zijn (vraaggezinnen) te koppelen aan gezinnen in de buurt die ondersteuning willen geven (steungezinnen). Steunouders zijn ervaren ouders met een groot hart die graag wat willen doen voor een ander gezin.

<https://www.buurtgezinnen.nl/opvoeden-doen-we-samen/>

THEORETISCHE ONDERBOUWING.

Vroegtijdig onderkennen dat de draaglast de draagkracht overstijgt en gerichte interventie vanuit een normale situatie, is in zeer veel studies aangetoond. Vroegtijdig oplossingsgericht ondersteunen voorkomt in meeste gevallen erger. Dat erger kan bestaan uit ruzie tussen 'echtlieden', afreageren naar kinderen toe, hoge kosten maken om ontlast te worden, een minder positieve gezondheidsbeleving tot scheiding, baanverlies en schulden met alle gevolgen en trauma's van dien. Buurtgezinnen is een vorm van sociale netwerkstrategie en pedagogische civil society. Mensen in de buurt en soms letterlijk wonend in de wijk accepteren elkaar vaak sneller, kunnen gericht een actie inzetten en worden vertrouwensfiguren. Zij handelen vanuit een normaal presentiegedachte, in plaats van een professioneel interventiekader en kunnen langdurig op verzoek aanwezig zijn en blijven.

REGIO'S?

Deze pilot wordt in de regio Midden Limburg West uitgevoerd. De stichting Buurtgezinnen is ook in 30 andere gemeenten in het land actief.

MONITORING

Buurtgezinnen.nl is actief in meer dan 30 gemeenten en is voor meer dan 350 gezinnen in zwaar weer een steungezin gevonden. Hierbij zijn 600 kinderen betrokken. Inmiddels zijn er dus ruim 700 gezinnen actief bij Buurtgezinnen (als vraag- of als steungezin). Buurtgezinnen hebben een hogeschool betrokken bij haar werk en daar sluit de regio op aan. Tevens monitort de individuele gemeente in hoeverre het aantal vraag gezinnen een steungezin krijgt, hoeveel kinderen daarbij betrokken zijn, wat het resultaat van de inzet is. Op termijn meet de gemeente of het zorggebruik verminderd is door haar eigen integrale datasysteem.

TE BETREKKEN PARTIJEN

Stichting Buurtgezinnen (inclusief vrijwillige steungezinnen)

Midden Limburg West

Toegang: Centrum Jeugd en Gezin Midden Limburg

Welzijnswerk

EINDPRODUCT

In de regio Midden Limburg West wordt bij gebleken goede werking van deze pilot duurzaam een systeem van pedagogische civil society in de wijk/gemeente belegd. Hierbij zijn meerdere instellingen nauw betrokken en werken samen. Dit product of een soortgelijk product is vervolgens overdraagbaar aan andere gemeenten/professionals in andere regio's.

Neveneffect is dat veel professionals in de toegang de sterke kracht van pedagogische civil society en sociale netwerk strategieën gaan onderkennen en daar naar doorverwijzen. En dat het huidige welzijnswerk transformeert naar ondersteuners bij het versterken van de pedagogische civil society in plaats van opvang bieden / dagbestedingsactiviteiten uitvoeren. Ze worden sociale makelaars in de buurt.

FINANCIEN

De begrote middelen om de pilot te draaien zijn voor de werkjaren 2018-2019 (projectleider Stichting Buurtgezinnen, opstartkosten, koppeling gezinnen etc.) zijn voor de gemeente Weert totaal circa € 30.000,-.

VoorZorg Transformatiefonds ontwikkelvoorstel

DIT ONTWIKKELVOORSTEL PAST BIJ

Actielijn 2: Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien

Actielijn 5: Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt.

DOEL

Het hoofddoel is het terugdringen van (het risico op) kindermishandeling bij kinderen van de doelgroep jonge hoog-risico zwangeren en daarmee de ontwikkelings- en gezondheidskansen van de kinderen te vergroten.

Subdoelen:

- De zwangerschaps- en geboorte-uitkomsten voor moeder en kind zijn verbeterd.
- De gezondheid- en ontwikkelingskansen van het kind zijn verbeterd.
- De persoonlijke ontwikkeling van de moeder is versterkt, zodat zij meer kan betekenen voor haar kind.

THEORETISCHE ONDERBOUWING.

De doelgroep van VoorZorg zijn (eerste) kinderen (van -9 maanden tot twee jaar), welke geboren worden bij moeders die te maken hebben met een opeenstapeling van risicofactoren op mishandeling en verwaarlozing, zoals laag opleidingsniveau, huiselijk geweld, middelen gebruik in de zwangerschap, beperkte affectieve en pedagogische vaardigheden. VoorZorg beschouwt moeders en hun (ongeboren) kind tijdens zwangerschap en eerste twee levensjaren als een eenheid. VoorZorg is primair gericht op de kinderen, maar de ondersteuning richt zich ook op de ondersteuning van de moeders zelf. Versterking van de mogelijkheden van de moeder versterkt de kansen voor de kinderen.

VoorZorg is ontwikkelingsondersteuningsprogramma voor jonge vrouwen tot 25 jaar die zwanger zijn van hun eerste kind en weinig/geen opleiding hebben genoten. Ze krijgen preventieve verpleegkundige ondersteuning tijdens de zwangerschap en eerste twee levensjaren van het kind. Voorzorg heeft effect op de volgende problematieken: van pedagogische tik tot kindermishandeling/huiselijk geweld, van moeite met leren tot LVB/leerstoornis en van opvoedingsonzekerheid tot drang en dwang kindbescherming. Dit is een intensief programma voor een kleine, maar zeer kwetsbare groep moeders.

VoorZorg is gebaseerd op drie theorieën: Bandura's Self Efficacy Theory, Bronfenbrenner's Ecologische Model, en Bowlby's hechtings theorie (Zie Onderbouwing).

VoorZorg is gebaseerd op wetenschappelijke kennis van vroege risicofactoren voor mishandeling en verwaarlozing:

- VoorZorg richt zich op het terugdringen van het roken van sigaretten (nicotine) en het gebruik van middelen (alcohol, drugs) in zwangerschap en eerste levensjaren.
- VoorZorg richt zich op het terugdringen van stress en huiselijk geweld in zwangerschap en eerste levensjaren.
- VoorZorg stimuleert de hechting tussen moeder en kind en de affectieve en pedagogische vaardigheden van de moeder.

REGIO'S

VoorZorg zal ingezet worden in alle gemeenten in Midden-Limburg (West)

MONITORING

De uitvoering wordt gemonitord via een digitaal registratiesysteem, dat jaarlijks gevuld wordt door de uitvoerende organisaties. Het NCJ verzorgt de landelijke rapportage en bespreekt de uitkomsten tweemaal per jaar met managers van alle uitvoerende organisaties (GGD, Thuiszorg en CJG in MLW).

TE BETREKKEN PARTIJEN

JGZ-organisatie; GGD, thuiszorgorganisatie en CJG

EINDPRODUCT

Deelbare informatie over de opbrengsten van deze pilot en de haalbaarheid van de doelen.

FINANCIËN

De gemeente dient de uitvoerende JGZ-organisaties de financiële middelen te verstrekken om VoorZorg uit te voeren. Kosten worden vooralsnog geraamd op :€ 62.000 voor de drie gemeenten.

Pilot Toegang gedwongen kader: 1G1P en Meer vertrouwen, minder controles

Aanleidingen:

- MLO: 1/3 van budget Roermond naar BJZ of door hen verwezen jeugdigen naar jeugdhulp. Hoe valt de hoogte van het budget in het gedwongen kader omlaag gebracht te worden?
- MLW wil dat cliënten in gedwongen kader eerder op- en afgeschaald worden en dat daarbij de 1G,1P,1R principe beter tot uiting komt.
- MLO: er vindt verdere analyse plaats hoe zorgtrajecten eruit zien, wat kun je anders doen?
- N.a.v. de aanleidingen is er met inhoudsdeskundige BJZ gesproken en dat leverde meerdere knelpunten op. De volgende twee aandachtspunten worden verder verkend:
 - ✓ Bureaucratische belemmeringen en teveel tijd aan administratie
 - ✓ 1G,1P,1R onvoldoende inzet: op – en afschalen

Vervolg: met MLW beide onderdelen met BJZ uitwerken in pilot

- Oktober verdere verkenning voor inrichting pilot 2019-2010
- In subsidiebeschikking afspraken verfijnen (wat gaat het opleveren)?
- Start pilot vanaf 2019

Actielijn 1: Betere toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen	X
Actielijn 2: Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien	X
Actielijn 3: Alle kinderen de kans bieden zich te ontwikkelen	X
Actielijn 4: Kwetsbare jongeren beter op weg helpen zo zelfstandig mogelijk te worden	X
Actielijn 5: Jeugdigen beter beschermen als hun ontwikkeling gevaar loopt	X
Actielijn 6: Investeren in vakmanschap	X

DOEL

Op basis van de ervaren knelpunten door professionals/gezinsvoogden in de toegang bij het gedwongen kader wordt in oktober 2018 verder verkend op welke wijze deze twee in een pilot worden omgezet. Het moet ertoe leiden dat gezinsvoogden meer tijd kunnen besteden aan haar cliënten en die cliënten integraler en met regie geholpen worden.

WAAROM DRAAGT DIT BIJ AAN ONTWIKKELING

Er is sprake van toenemend gevoel of daadwerkelijk vorm van bureaucratische lasten bij gezinsvoogden. Juist vanwege de hogere risico's die het vak met zich meebrengt, lijkt er intern en extern een beroep gedaan te worden op verantwoording van de tijd. Controle is een tijdelijke remedie die slechts schijnzekerheid biedt. Als we er in slagen met meer vertrouwen en minder controle te werken, zal er al snel binnen het huidige budget veel ruimte zijn voor meer zorg.

Deze tijd kan dan besteed worden aan het 1Gezin, 1Plan, 1Regisseur principe. De manier waarop dit het beste verder vorm gegeven kan worden, wordt in de verkenning gezien.

THEORETISCHE ONDERBOUWING

In de literatuur is bewijs voor de stelling dat "controle tot meer controle leidt"

Minimaal 30% van tijd en budget van behandelaren gaat op aan diverse controle- en regelactiviteiten (vergelijk: in het MKB is dit 2%), daarnaast zijn bij alle aanbieders de administratieve afdelingen fors uitgebreid. Verder vragen controles een groot deel van tijd en budget van gezinsvoogden.

Dit draagt niet bij aan het welbevinden van kinderen en gezinnen, omdat veel tijd van de inhoud wordt gehaald.

UIT TE VOEREN IN DE REGIO'S

- MLW samen met
- MLO

MONITORING GERICHT OP

De monitoring moet gericht zijn op aantoonbaar maken dat dit ontwikkelvoorstel daadwerkelijk tot verbetering leidt. In de verkenning met BJZ Limburg wordt bekeken hoe beide doelen kunnen worden gemonitord.

TE BETREKKEN PARTIJEN

Regio's MLW en MLO

Bureau Jeugdzorg Limburg

Onderzoekers, zowel met bedrijfskundige en inhoudelijke achtergrond

EINDPRODUCT

Doelen:

1. Toets van de hypothese "met vermindering van administratie en controles is er winst in tijd/geld en gezondheidswinst";
2. Gezinsvoogden kunnen beter, sneller het principe 1Gezin, 1Plan, 1 Regisseur toepassen en waar nodig veiligheidsrisico's terugbrengen.

Resultaten behorend bij 1:

- Een model binnen Bureau Jeugdzorg Limburg om regels te schrappen en een format om simpel te monitoren en te evalueren;
- Met elkaar is de weg ingezet naar bewezen betrouwbare regelarme jeugdhulp in het gedwongen kader.

Resultaten behorend bij 2:

- Een verbetering van inzet van de gezinsvoogden op het gebied van veiligheid, inzet op meerdere domeinen en systemisch gericht.